

Forslag

til

Lov om Roskilde Universitetscenter.

Fremsat den 6. november 1975 af *undervisningsministeren*.

§ 1. Undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte særlige bestemmelser om styrelse af Roskilde Universitetscenter, hvorved bestemmelserne i lov nr. 362 af 13. juni 1973 om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner fraviges.

§ 2. Loven optages til revision i folketingssamlingen 1978-79.

§ 3. Loven træder i kraft straks.

Bemærkninger til lovforslaget.

I foråret 1975 nedsatte undervisningsministeren på baggrund af en fra mange sider fremført kritik af basisuddannelserne ved Roskilde Universitetscenter tre faglige udvalg, der fik til opgave at fremkomme med forslag til reorganisering af de tre basisuddannelser ved centret, den samfundsvidenskabelige, den humanistiske og den naturvidenskabelige. På grundlag af betænkningerne fra disse udvalg blev der af undervisningsministeriet udarbejdet en samlet bekendtgørelse for de tre basisuddannelser. Bekendtgørelsen blev udstedt den 24. september 1975.

Efter § 14 i loven om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner af 13. juni 1973 tilkommer det studienævnene inden for rammerne af gældende bekendtgørelser at udarbejde studieordninger med angivelse af undervisningens mål, omfang og varighed, form og indhold samt pensumbeskrivelse.

Da nyordningen skulle træde i kraft fra 1. september 1975, var det nødvendigt, at arbejdet med udarbejdelse af studieordningerne og andre udfyldende bestemmelser blev iværksat, før bekendtgørelsen kunne foreligge endeligt udarbejdet og udstedt, og det blev derfor af ministeriet tilkendegivet centret, at arbejdet skulle udføres på grundlag af dels de foreliggende bekendtgørelsesudkast, som centret blev holdt løbende orienteret om, dels betænkningerne fra udvalgene, i det omfang disse indeholdt mere detaljerede forslag, som ikke var medtaget i bekendtgørelsen.

Der er herefter af de respektive studienavn udarbejdet forslag til studieordninger m. v., og direktoratet for de videregående uddannelser har holdt en række møder med repræsentanter for centret, herunder studienævnrepræsentanter, med henblik på afklaring af, hvilke ændringer der måtte foretages i forslagene, for at ministeriets forudsætninger kunne anses for opfyldt.

På baggrund af oplysninger fra centret var det ministeriets opfattelse, at de foreliggende studieordninger og øvrige planer i det store og hele hvad formen angår svarede til bekendtgørelsens krav, ligesom det var ministeriets indtryk, at det ville lykkes at få bestemmelserne om uddannelsernes nærmere indhold affattet således, at de også reelt var i overensstemmelse med de faglige udvalgs synspunkter. I den seneste fase har der imidlertid vist sig så store vanskeligheder i så henseende, at der må næres alvorlig tvivl om, hvorvidt centrets styrende organer er i stand til loyalt at følge ministeriets pålæg om reglernes udformning i overensstemmelse med bekendtgørelse og betænkninger og ikke mindst til at gennemføre dem i det praktiske arbejde.

Det er som nævnt efter styrelseslovens § 14 henlagt til studienævnene at udarbejde de detaljerede, udfyldende regler om studiernes indhold og tilrettelæggelse, og undervisningsministeren kan kun sætte afgørelser herom ud af kraft, hvis de strider mod lovgivningen eller almindelige rets-

grundsætninger, jfr. lovens § 35, stk. 2. Selv i det tilfælde, hvor det måtte være klart, at et studienavn har handlet i strid med en bekendtgørelse, kan ministeren ikke selv fastsætte andre bestemmelser, men må overlade det til centret selv at træffe en anden og lovlig afgørelse.

Ovennævnte problemer har nu ført til, at det ikke kan anses for forsvarligt i centrets reorganiseringsfase at opretholde de gældende styrelsesregler. Det må sikres, at centret i løbet af nogle år kan bringes til at fungere. Det indgår derfor i forslaget, at loven skal optages til revision i folketingsmølingen 1978-79, så at man til den tid kan drøfte, om særordningen skal ophøre eller forlænges.

Som det fremgår af formuleringen af forslaget § 1, er der kun foreslået givet undervisningsministeren bemyndigelse til at fastsætte særlige styrelsesregler, hvorved styrelsesloven fraviges, mens forslaget ikke indeholder regler om det nærmere indhold af styrelsesreglerne i reorganiseringsperioden.

Dette skyldes flere forhold, først og fremmest sagens hastende karakter. Det er, ikke mindst af hensyn til de studerende, der allerede har påbegyndt studierne efter den nye bekendtgørelse, påkrævet, at ministeriet får en hjemmel for umiddelbart at kunne gribe ind, uden at sagen forsinkes af overvejelser om udformning af en anden styrelsesordning — overvejelser, som måtte være ret grundige, hvis en midlertidig styrelsesordning skulle lovfastes. Hertil kommer, at det bør være muligt gradvis at slække på indgrebene, hvis det viser sig, at der på centret er vilje til at leve op til de faglige udvalgs intentioner.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser vil være beskedne, men det må forudses, at der vil blive tale om at yde vederlag til udefra kommende personer, som måtte blive inddraget i arbejdet. Skønsmæssigt vil udgiften ikke komme til at overstige 1 mill. kr. om året.